

The effectiveness of psychological intervention of storytelling by educators and parents on verbal intelligence and vocabulary among Kindergarten children of Isfahan

Received: January 16, 2021

Accepted: February 13, 2021

Molouk Tahmasebi

Tahmasebi.moluk@yahoo.com

PhD, Department of Psychology and Educational Sciences,
Faculty of Psychology, Yazd University, Yazd, Iran.
(Corresponding Author)

Abstract

Verbal abilities and skills are an important part of children's cognitive functioning. Increasing these abilities and skills is a determining factor in their psychosocial development and social future. So far, storytelling reported as one of the effective interventions to increase the various skills among children. Therefore, the present study aimed to investigate the effectiveness of psychological intervention of storytelling by educators and parents on verbal intelligence and vocabulary among preschool children of Isfahan Tohid kindergarten. The research method was experimental and performed with pre-test and post-test to one experimental group and one control. The target population of this study was preschool children of Tohid kindergartens in Isfahan during 2019-2020. The sample consisted of 30 children who were selected by convenient sampling method and after matching replaced in two 15 members experimental and control groups. The data of this study were the verbal subscale of Wechsler Preschool and Primary Scale of Intelligence-Fourth Edition ([WPPSI-R by Wechsler, 2012](#)). Experimental group members participated in eight 45-minute storytelling by educators and parents and parents over four weeks, and the members of the control group did not receive any intervention during this period. Data were analyzed using SPSS software, and by descriptive and inferential statistics including analysis of covariance, Wilks Lambda test, and Box's M Test. Findings showed the effect of the intervention of storytelling by educators and parents was significantly effective on verbal intelligence and vocabulary. According to the findings of this study, the psychological intervention of storytelling by educators and parents can be used as an effective way to increase educational attraction, and improve the process of cognitive development of kindergarten children.

Keywords: *storytelling, educators and parents, verbal intelligence, vocabulary, kindergartens*

Introduction

The story is a common language for expressing concepts and meanings and facilitates the transmission of pieces of knowledge, abilities, and skills between generations (Miri, Sharifi, & Estaji, 2020). One of the oldest methods of linguistic communication is communication through storytelling (Irani, 2020). Storytelling is an effective tool for indirect teaching to the Childs. Storytelling is considered a psycho-educational method for conveying various concepts and enhance children's feelings and behavior (Bagheryan, Zare, and Golmohamadian, 2020). Storytelling is suitable as an educational tool for teaching language skills, especially in second language learning and for language learners. Studies have shown that storytelling is more effective in language teaching than traditional teaching. One of the reasons for this efficiency is the attractiveness of the story and its entertaining nature for the learner. In addition, due to the reciprocal relationship between the language and culture of each nation storytelling facilitates culture cognition. Storytelling increases the motivation to learn the language, and beyond learning the language, it motivates the learner to become more familiar with culture and literature (Irani, 2020).

Storytelling has a long history, but the influence of mass media has reduced the role of storytelling in educational systems. There is still no proper place for storytelling in the educational system. Storytelling is a kind of oral literature, familiarity with oral literature gives a new understanding of language to the child. Myths, parables, and anecdotes told to children in the form of stories improve their verbal ability and intelligence. Verbal intelligence refers to the ability to understand and use language and memory function, verbal reasoning, and spatial visualization (Nazemi, 2018). Storytelling is one of the most effective ways to introduce children to new words, and it effectively raises children's vocabulary. In storytelling sessions, children have the opportunity to participate in social actions. They see the narrators as close to themselves and allow themselves to converse with him/her and express the content of their minds. Children's general information becomes more compared to before in these sessions (Rahmandoost, 2001).

Intelligence is the potential of adaptation. The verbal ability of intelligence includes acquiring new concepts, memorizing concepts, pressing and applying concepts to problem-

solving; So, verbal intelligence, is a set of abilities with which one can recognize, memorize, and solve everyday problems and adapt to changing situations and environment (Azimi, 2003).

Vocabulary learning is a complex process and a stage of children's language development in the early stages of language learning. Children's vocabulary expands with age, and it is important to know its growth for research and clinical purposes. The vocabulary of children expands with age and knowing its growth process is useful for research and clinical purposes. At the beginning of language learning, children say more words that are easier to pronounce, and as children develop, their vocabulary capacity and variety of conceptual categories increase. (Kkhoshhal, Jahan, and Mirzaee, 2017).

Numerous studies have confirmed the effectiveness of psychological storytelling intervention by educators and parents on children's various abilities, including verbal intelligence and vocabulary; Storytelling improves language and communication skills such as listening accuracy, understanding the meaning of words, the ability to listen and speak, which in turn positively affects social skills (Asghari, Akhavan, & Ghasemi Jobaneh, 2018). Storytelling improves students' abilities in social, and emotional adjustment (Ghadampour, Heidaryani, Kalantar, and Nasiri Hanis, 2020). The study of the effectiveness of storytelling on the social abilities and skills of Kindergarten children showed that storytelling is effective in increasing their social abilities. Therefore, considering the effectiveness of storytelling to increase the skills and abilities of Kindergarten children, Storytelling can be considered as one of the effective educational, psycho-educational and therapeutic methods to increase the quality of the child's interactions with society and it can be used in educational and medical centers for children (Bagheryan, Zare, Golmohamadian, 2020).

According to the brief introduction and background that was reported, the purpose of this study is to test this hypothesis: psychological intervention of storytelling by educators and parents on verbal intelligence and vocabulary among children present in Tohidshahr kindergartens in Isfahan is effective.

Methodology

The method of this research was experimental and performed with pre-test and post-test to one experimental group and one control. The target population of this study was 100 Kindergarten children of Isfahan Tohid kindergarten during 2019-2020. The sample

Family Pathology, Counseling & Enrichment

consisted of 30 children who were selected by convenient sampling method and randomly replaced in two 15 members experimental and control groups. The data of this study were the verbal subscale of Wechsler Preschool and Primary Scale of Intelligence—Fourth Edition; WPPSI-R (Wechsler, 2012).

Experimental group members participated in eight 45-minute storytelling by educators and parents and parents over four weeks, and the members of the control group did not receive any intervention during this period. The intervention sessions were planned to be fun and engaging and to prevent boredom and leaving the sessions. Training based on observational learning was implicitly and indirectly included in the intervention to increase empathy and altruism. Roll play and objective examples were used in each session to reinforce learning while storytelling. So in each session, a simple introduction to the topic was given first, followed by a dynamic conversation with the children about the topic of the story.

Data were analyzed using SPSS software, and by descriptive and inferential statistics including analysis of covariance, Wilks' Lambda test, and Box's M Test.

Findings

The descriptive findings of the study on both dependent variables are reported in Table 1.

Table 1.

The mean and standard deviation of groups' scores in pre-test and post-test

variable	tests	groups	participations	M	SD
verbal intelligence	pre-test	experimental	15	8.4	3.6
		control	15	8.78	3.03
verbal intelligence	post-test	experimental	15	8.33	3.8
		control	15	17.1	3.11
vocabulary	pre-test	experimental	15	19.83	4.3
		control	15	20.11	4.83
	post-test	experimental	15	20.06	4.09
		control	15	31.89	3.6

Family Pathology, Counseling & Enrichment

The results of the Kolmogorov-Smirnov test to investigate the normality of the distribution of variables in pre-test and post-test to experimental and control groups showed that according to the statistical value and significance level, which was more than 0.05, inferred that the variables had a normal distribution. In addition, the results of the Box's M test to investigate the homogeneity of variance-covariance matrices for Check out other assumptions of the parametric test indicated that the test was valid.

According to the contents of Tables 2 and 3, the significant level was less than 0.05, so it can be concluded that the intervention was effective for the experimental group (compared to the control group) and increased verbal intelligence and vocabulary.

Table 2.

Wilks' Lambda test results for dependent variables

variables	Wilks' Lambda	F	Sign
verbal intelligence	0.12	203.45	0.0001
vocabulary	0.43	122.86	0.0001

Table 3.

Tests of Within-Subjects Effects

variables	Mean Square	df	F	Sign
verbal intelligence	330.11	2	102.49	0.0001
vocabulary	491.86	2	225.86	0.0001

Conclusion

This study aimed to investigate the effectiveness of psychological intervention of storytelling by educators and parents on verbal intelligence and vocabulary among Kindergarten children of Isfahan. The findings of the study, as rejecting the null hypothesis, showed that storytelling by educators and parents was effective on verbal intelligence and vocabulary. The results obtained are consistent with the findings of previous studies described in the background of the introduction; This finding alignment with the findings of [Asghari, Akhavan, & Ghasemi Jobaneh \(2018\)](#) about the effect of storytelling on language and communication skills such as listening accuracy, increasing understanding

Family Pathology, Counseling & Enrichment

of word meanings, and the ability to listen and speak. In addition, the results of the present study are consistent with the results of research (Ghadampour, Heidaryani, Kalantar, and Nasiri Hanis, 2020) and (Bagheryan, Zare, Golmohamadian, 2020). Despite many efforts to control the intervening variables, due to the experimental nature of the research method and perform intervention duration in a limited time, the effect of some factors such as children's fatigue, experiences between pre-test and post-test can not be ignored. In a future study, a post-test, post-test, and follow-up test can be used to reveal the stability of the training effect. It is also suggested that storytelling education be provided for older ages to improve language comprehension in primary and secondary school students. Finally, according to the findings of this study, the psychological intervention of storytelling by educators and parents can be used as an effective way to increase educational attainment and improve the process of cognitive development of kindergarten children.

Acknowledgments

The researcher thanks all the esteemed agents and staff of Tohid Kindergarten in Isfahan who have the necessary cooperation in the realization process and the Welfare Organization of Isfahan that has supported this research. In addition, the authors would like to thank all the participants in this study.

Authors' contributions

In conducting this study, the author (M. T) was the single author of this paper.

Funding

N/A.

Availability of data and materials

Data and the material will be available by request; Tahmasebi.moluk@yahoo.com.

Ethics approval and consent to participate

Ethical issues including plagiarism, data fabrication, double publication observed by the author. In addition, all participants in the study participated in the study by filling out a consent form, and the researchers assured them that the results of the research were confidential.

Consent for publication

The researcher is pleased to announce the publication of this article.

Competing interests

The author declares that they have no competing interests; this research is not in conflict with personal or organizational interests.

References

- Asghari, F., Akhavan, M., & Ghasemi Jobaneh, R. (2018). Effect of storytelling method on social skills in children with Down syndrome. *Quarterly Journal of Child Mental Health*, 5(3), 1-10. [\[link\]](#) [\[Google Scholar\]](#)
- Azimi, S. (2003). *Principles of General Psychology, Enlightenment, First Edition, Nineteenth Edition*. Publications: Saffar. [\[link\]](#)
- Bagheryan, H., Zare, A., Golmohamadian, M. (2020). The Effectiveness of Storytelling on Social Intelligence Education on Kindergarten children in Kermanshah. *Library and Information Sciences*, 23(4), 155-172. DOI: 10.30481/lis.2020.219946.1680 [\[link\]](#) [\[Google Scholar\]](#)
- Irani, N. (1399). Investigating the importance and function of storytelling and storytelling in teaching Persian to non-Persian speakers. *Persian Language Teaching Studies*, 4 (6), 39-58. [\[link\]](#) [\[Google Scholar\]](#)
- Ghadampour, E., Heidaryani, L., Kalantar, J., Nasiri Hanis, G. (2020). The effect of teaching ethical intelligence in storytelling on the academic, social, and emotional adjustment of students. *Research in Teaching*, 8(2), 54-37. [\[link\]](#) [\[Google Scholar\]](#).
- Kkshoshaal, Z., Jahan, A., and Mirzaee, M. (2017) Investigation of most frequent words of Azari-speaking children aged 18 to 24 months. *PSJ*. 15 (2):32-39 [\[link\]](#)
- Rahmandoost, M. (2001) *Storytelling: Its Importance, Way and Drawing*, Tehran: Roshd. [\[link\]](#)
- Miri, M., Sharifi, S., & Estaji, A. (2020). The Effect of storytelling on the spoken Language of Children with autism (mild to moderate spectrum). *ZABANPAZHUHI (Journal of Language Research)*, 12(34), 109-129. [\[link\]](#) [\[Google Scholar\]](#)
- Nazemi, Yahya. (2018). *Children's Literature: An Approach to Storytelling and Creative Drama*. Tehran: Chapar, first edition. Pp. 62-89. [\[Persian book\]](#)
- Wechsler, D. (2012). *Wechsler preschool and primary scale of intelligence—fourth edition*. The Psychological Corporation San Antonio, TX. [\[link\]](#) [\[Google Scholar\]](#)

اثربخشی مداخله روان‌شناختی قصه‌گویی مربیان و والدین بر هوش کلامی و ادبیات لغوی کودکان مهدکودک اصفهان

پذیرش: ۲۵/۱۲/۱۳۹۹

دریافت: ۲۷/۱۰/۱۳۹۹

دکتری، گروه روانشناسی و علوم تربیتی، دانشکده روانشناسی، دانشگاه یزد، یزد، ایران.

ملوک طهماسبی

(نویسنده مسئول) Tahmasebi.moluk@yahoo.com

چکیده

توانایی‌ها و مهارت‌های گفتاری بخش با ارزشی از کارکرد شناختی و رفتاری کودکان است. افزایش این توانایی‌ها و مهارت‌ها عامل تعیین‌کننده‌ای در تحول روانی-اجتماعی و آینده اجتماعی آن‌ها است. تاکنون قصه‌گویی همچون یکی از مداخلات کارآمد در افزایش مهارت‌های مختلف کودکان گزارش شده است. از این رو پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر قصه‌گویی مربیان و والدین بر هوش کلامی، ادبیات لغوی کودکان انجام گرفت. روش پژوهش آزمایشی بود و با اجرای پیش‌آزمون و پس‌آزمون برای یک گروه آزمایشی و یک گروه کنترل انجام گرفت. جامعه هدف این پژوهش کودکان مهدکودک اصفهان در سال ۱۳۹۸ بود. نمونه شرکت‌کننده ۳۰ نفر بودند که با روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و پس از هم‌تاسازی در دو گروه ۱۵ نفری آزمایشی و کنترل جایگزین شدند ابزار گردآوری داده‌های این پژوهش زیرمقیاس کلامی از سنجه هوش پیش‌دبستانی وکسلر- ویرایش چهارم (WPPSI-R by Wechsler, 2012) بود. اعضای گروه آزمایش طی چهار هفته در هشت جلسه ۴۵ دقیقه‌ای قصه‌گویی مربیان و والدین شرکت کردند و اعضای گروه کنترل در این مدت مداخله‌ای دریافت نکردند. داده‌ها با به‌کارگیری نرم‌افزار SPSS و روش‌های آمار توصیفی و آمار استنباطی دربرگیرنده تحلیل کوواریانس، آزمون لامبدای ویلکز و آزمون ام‌باکس تحلیل شد. یافته‌ها نشانگر اثربخشی قصه‌گویی مربیان و والدین بر هوش کلامی و ادبیات لغوی کودکان بود. با توجه به یافته‌های این پژوهش مداخله روان‌شناختی قصه‌گویی مربیان و والدین می‌تواند به‌عنوان روشی کارآمد جهت افزایش جذابیت‌های آموزشی و بهبود روند تحول شناختی و رفتاری کودکان مهدکودک به‌کاربرده شود.

کلید واژه‌ها: قصه‌گویی، مربیان و والدین، توانایی کلامی، رفتار و ادبیات لغوی، مهدکودک

مقدمه

قصه، زبانی مشترک برای بیان مفاهیم و معانی است و انتقال آموزه‌ها، توانایی‌ها و مهارت‌ها در میان نسل‌ها را آسان می‌کند (Miri, Sharifi, & Estaji, 2020). یکی از کهن‌ترین روش‌های ارتباط زبانی، ارتباط از راه قصه‌گویی^۱ است (Irani, 2020). قصه‌گویی ابزاری کارآمد برای آموزش غیرمستقیم به کودک است. قصه‌گویی روشی روان-آموزشی برای انتقال انواع مفاهیم و بهینه‌سازی احساس و رفتار کودکان قلمداد می‌شود (Bagheryan, Zare and Golmohamadian, 2020). نخستین رویارویی کودک با قصه، شنیدن واژه‌ها، جملات کوتاه و آهنگ سخن است. حتی اگر آن زبان را به کار نگیرند و از واژگان آن استفاده نکنند زبان قصه را تجربه کرده و با دنیای زبانی نوینی رویارو می‌شوند به این طریق کودک زبان را به‌طور غیرمستقیم آموزش می‌بیند و فراگیران را یاری می‌دهند بسیاری از واژه‌ها و مفاهیم ادبی را از راه احساس خود درک کرده و کاربرد درست آن را می‌آموزند. زبان کمک بسیار بزرگی به تحول ذهنی کودکان می‌کند. آن‌ها می‌توانند با به‌کارگیری قصه‌گویی گنجینه واژگان^۲ بیشتری کسب و معنی بسیاری از واژگان را درک کنند (Mohajeri, 2019). می‌توان از قصه‌گویی به‌عنوان یک روش روان-آموزشی کارآمد برای گسترش مهارت‌های زبانی، به‌ویژه در یادگیری زبان دوم و برای زبان‌آموزان هر سنی استفاده کرد. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که در آموزش زبان، قصه‌گویی از آموزش‌های سنتی کارآمدتر است. از دلایل این کارآمدی، جذابیت قصه و ماهیت سرگرم‌کنندگی آن برای زبان‌آموز است. به‌علاوه، به دلیل ارتباط دوسویه زبان و فرهنگ هر ملت، آشنایی با فرهنگ که از راه قصه‌گویی آسان می‌شود، مایه افزایش انگیزه برای فراگیری زبان آن می‌شود و فراتر از آموختن زبان، انگیزه زبان‌آموز را برای آشنایی بیشتر با فرهنگ و ادبیات بیشتر می‌کند (Irani, 2020).

قصه‌گویی ابزاری کارآمد برای آموزش غیرمستقیم به کودک است. قصه‌گویی روشی روان-آموزشی برای انتقال انواع مفاهیم و بهینه‌سازی احساس و رفتار کودکان قلمداد می‌شود (Bagheryan, Zare and Golmohamadian, 2020). قصه‌گویی پیشینه‌ای بس دیرینه و کهن دارد ولی نفوذ ابزارهای ارتباط جمعی،

- 1 . storytelling
- 2 . vocabulary

Family Pathology, Counseling & Enrichment

علت کاهش نقش قصه‌گویی در نظام‌های آموزشی شده است. هنوز در نظام آموزشی جایگاه شایسته‌ای برای قصه‌گویی ایجاد نشده است. قصه‌گویی گونه‌ای ادبیات گفتاری است، آشنایی با ادبیات گفتاری درک نوینی از زبان را به کودک می‌دهد. افسانه‌ها، متل‌ها و حکایات که در چارچوب قصه برای کودکان بیان می‌شود، توان و هوش کلامی آن‌ها را بهتر می‌کند. منظور از هوش کلامی، توان درک و به‌کارگیری زبان و کارکرد حافظه، استدلال کلامی و تجسم فضایی است (Nazemi, 2018). قصه‌گویی از کارآمدترین روش‌ها برای آشنا کردن کودکان با واژگان جدید است؛ و گنجینه واژگان پایه کودکان را به گونه کارسازی بالا می‌برد. در جلسات قصه‌گویی، کودکان مجال همکاری پیدا می‌کنند. قصه‌گو را به خویش نزدیک می‌بینند و به خود اجازه می‌دهند که با او گفتگو و درون‌مایه ذهن خود را ابراز کنند. دانستنی‌های بچه‌ها نیز در این جلسات بیشتر می‌شود (Rahmandoust, 2001).

هوش^۱ بیش از هر چیز توان سازگاری است. هوش کلامی^۲ دربرگیرنده کسب مفاهیم نوین، اندوختن مفاهیم و کاربرد مفاهیم در حل مسائل است؛ پس هوش کلامی مجموعه توانایی‌های است که می‌توان با آن‌ها شناخت، به یاد سپرد و مسائل روزانه را حل و با محیط ثابت و رو به دگرگونی سازگار شد (Azimi, 2003) فراگیری واژگان روندی پیچیده و گامی برجسته از تحول زبانی کودکان در مراحل نخستین زبان‌آموزی است. گنجینه واژگان کودکان با افزایش سن گسترش می‌یابد و دانستن روند تحول آن برای اهداف پژوهشی و بالینی حائز ارزشمندی است. در آغاز، کودکان بیشتر واژه‌هایی را بیان می‌کنند که واگویی آسان‌تری دارد و با افزایش سن، اندازه گنجینه واژگان گفتاری و گوناگونی طبقات آن‌ها افزایش می‌یابد (Kkshshal, Jahan, and Mirzaee, 2017). بچه‌ها هنگام قصه‌گویی توالی و پیوندهای معنادار را دریافته و درباره وضعیت خود بینش ژرف‌تری به دست می‌آورند (Ohler, 2013). هوش مفهومی انتزاعی است و محسوس، عینی و فیزیکی نیست. هوش عنوانی برای گروهی از فرآیندها است که از رفتارها و پاسخ‌های آشکار افراد استنباط می‌شود (Burkart, Schubiger, & van Schaik, 2017). هوش توانایی یادگیری و کاربرد مهارت‌های لازم برای سازگاری با نیازهای فرهنگ و محیط فرد است و سنجه باهوش بودن در جامع

-
1. intelligence
 2. verbal intelligence

Family Pathology, Counseling & Enrichment

مختلف یکسان نیست. هوش بیش از هر چیز توان سازگاری است. توانایی کلامی هوش دربرگیرنده کسب مفاهیم نوین، اندوختن مفاهیم و کاربرد مفاهیم در حل مسائل است؛ پس هوش کلامی مجموعه توانایی‌های است که می‌توان با آن‌ها شناخت، به یاد سپرد و مسائل روزانه را حل و با محیط ثابت و در حال تغییر سازگار شد (Azimi, 2003).

پایه‌های زبان دربرگیرنده مهارت‌های شنیدن، گفتن، خواندن و نوشتن است. زبان با شنیدن آغاز شده و به گفتن می‌انجامد و با خواندن و نوشتن کامل می‌شود. زبان‌آموزی از زایش کودک آغاز می‌شود. کودک نخست به آواهای پیرامون خود واکنش نشان می‌دهد. رفته‌رفته، هنگامی که کودک وارد محیط آموزشی بیرون از منزل می‌شود، مهارت‌های پایه شنیدن و گفتن را می‌آموزد. نقش محیط آموزشی بیرون از منزل در این زمینه کمک به اصلاح نقایص موجود در زبان کودک و افزایش کیفیت و کمیت زبان و ایجاد مقدمات لازم برای آموزش خواندن و نوشتن است (Mart, 2018).

پژوهش‌های قبلی اثربخشی مداخله روان‌شناختی قصه‌گویی مربیان و والدین بر توانایی‌های مختلف کودکان شامل هوش کلامی و ادبیات لغوی را کمابیش تأیید کرده‌اند؛ قصه‌گویی موجب بهبود مهارت‌های زبانی و ارتباطی همچون دقت شنیداری، افزایش درک معانی واژه‌ها، توانایی گوش دادن و صحبت کردن می‌شود که در نتیجه مهارت‌های اجتماعی نیز به صورت مثبت تحت تأثیر قرار می‌گیرد (Asghari, Akhavan, & Ghasemi Jobaneh, 2018). قصه‌گویی موجب بهبود سازگاری تحصیلی، اجتماعی و هیجانی دانش‌آموزان می‌شود (Ghadampour, Heidaryani, Kalantar and Nasiri Hanis, 2020). بررسی اثربخشی قصه‌گویی بر توانایی‌ها و مهارت‌های اجتماعی کودکان پیش‌دبستانی، نشان داد که قصه‌گویی برای افزایش توانایی‌های اجتماعی آن‌ها مؤثر است. پس با توجه به اثربخشی قصه‌گویی برای افزایش مهارت‌ها و توانایی‌های کودکان پیش‌دبستانی، می‌توان قصه‌گویی را در زمره روش‌های آموزشی، پرورشی و درمانی مؤثر برای افزایش کیفیت تعاملات کودک با جامعه دانست و از آن در مراکز آموزشی و درمانی مختص به کودکان استفاده کرد (Bagheryan, Zare, Golmohamadian, 2020). با توجه به مقدمه و پیشینه مختصری که نگاشته شد، هدف مطالعه حاضر آزمودن این فرض است: مداخله روان‌شناختی قصه‌گویی مربیان و والدین بر هوش کلامی و ادبیات لغوی کودکان حاضر در مهدکودک‌های توحیدشهر اصفهان اثربخش است.

روش

پژوهش حاضر از نوع کاربردی و روش پژوهش آزمایشی بود، پژوهش با اجرای پیش‌آزمون و پس‌آزمون برای یک گروه آزمایشی و یک گروه کنترل انجام گرفت. جامعه هدف ۱۰۰ نفری این پژوهش کودکان مهدکودک توحید اصفهان در سال ۱۳۹۸ بود. نمونه شرکت‌کننده ۳۰ نفر بودند که با روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و پس از همتاسازی در دو گروه همتای ۱۵ نفری آزمایشی و کنترل جایگزین شدند. ابزار گردآوری داده‌های این پژوهش زیرمقیاس کلامی از سنجه تجدیدنظر شده هوش و کسلر^۱ کودکان بود که در هر سه مرحله غربالگری، پیش‌آزمون و پس‌آزمون به کار برده شد. اعضای گروه آزمایشی طی چهار هفته در هشت جلسه ۴۵ دقیقه‌ای قصه‌گویی مربیان و والدین شرکت کردند و اعضای گروه کنترل در این مدت مداخله‌ای دریافت نکردند. رضایت آگاهانه والدین و بچه‌ها، میل برای شرکت در جلسات قصه‌گویی و حضور در بیشتر جلسات شرط ورود به پژوهش بود.

ابزار

سنجه هوش پیش‌دبستانی و کسلر - ویرایش چهارم^۲ جهت گردآوری داده‌های پژوهش زیرمقیاس کلامی سنجه تجدیدنظر شده هوش و کسلر پیش‌دبستانی (Wechsler, 2012) به کار برده شد. این آزمون سنجه تجدیدنظر شده و کسلر پیش‌دبستانی است که دامنه ۴ تا ۶ سال و ۶ ماه در برمی‌گیرد و از ۱۱ خرده‌آزمون و دو سنجه کلامی و عملی تشکیل شده است. سنجه‌های کلامی دربرگیرنده ۶ خرده‌آزمون و سنجه عملی دربرگیرنده ۵ خرده‌آزمون است. خرده‌آزمون‌های کلامی عبارت‌اند از: دانستنی‌ها، واژه‌ها، همانندی‌ها، حساب، فهم و جملات. خرده‌آزمون‌های عملی عبارت‌اند از: خانه حیوانات، تکمیل تصویرها، مازها، طرح هندسی و مکعب‌ها. این آزمون به صورت فردی اجرا می‌شود و نقش بنیادی در اندازه‌گیری کارکردهای هوشی دارد. درباره قابلیت اعتماد و روایی این ابزار در یک

1. Wechsler, D

2. Wechsler Preschool and Primary Scale of Intelligence—Fourth Edition (WPPSI-R)

نمونه ایرانی آزمون دارای سطح بالایی از پایایی و قابل استفاده برای جامعه ایرانی گزارش شده است (Shahim, 1992).

مداخله

جلسات مداخله روان‌شناختی قصه‌گویی مربیان و والدین^۱ گونه‌ای برنامه‌ریزی شد که سرگرم‌کننده و گیرا باشد و مانع از خستگی و ترک جلسات شود. آموزش‌های مبتنی بر یادگیری مشاهده‌ای نیز جهت افزایش همدلی و نوع دوستی به‌طور ضمنی و غیرمستقیم در مداخله گنجانده شد. در هر جلسه برای تحکیم یادگیری ضمن تعریف هر قصه ایفای نقش و مثال‌های عینی به کار برده می‌شد. پس در هر جلسه، ابتدا پیشگفتاری ساده درباره موضوع بیان می‌شد و پس از قصه‌گویی بر گفتگوی پویا با بچه‌ها درباره موضوع قصه تمرکز می‌شد. خلاصه جلسات مداخله روان‌شناختی قصه‌گویی مربیان و والدین به شرح زیر بود.

جلسه اول. نخستین جلسه مداخله روان‌شناختی قصه‌گویی مربیان و والدین به صحبت با کودکان و خانواده‌های آن‌ها در مورد محتوا، روند و اهداف جلسات و لزوم مشارکت فرزندان آن‌ها در جلسات داشت.

جلسه دوم. در حین روایت قصه «دختر کبریت فروش»، مفهوم همدلی و چندوچون آن با زبانی کودکانه و با مثال‌های عینی و ساده مورد بحث قرار گرفت و بچه‌ها درباره نتیجه‌گیری خود از قصه ابرازگری کردند.

جلسه سوم. ابتدا، ساختار و درون‌مایه قصه جلسه قبل و نتایج آن بررسی شد، سپس مفهوم نوع دوستی و کاربرد آن در قالب موضوع چگونگی رسیدگی به مشکلات به‌واسطه قصه «چگونه می‌توان بال شکسته‌ای را درمان کرد؟» بیان شد.

جلسه چهارم. پیامدهای چگونگی رفتار با دیگران در زمینه قصه «زشت و زیبا» مورد بحث قرار گرفت که طی آن به‌واسطه مثال‌های ساده و عینی پیامدهای بی‌تفاوتی نسبت به دیگران مورد بحث قرار گرفت و در پایان از آن‌ها خواسته شد برای قصه‌گو و والدین خود بیان کنند که اگر قهرمان قصه بودند، چگونه رفتار می‌کردند.

1. psychological intervention of storytelling by educators and parents

Family Pathology, Counseling & Enrichment

جلسه پنجم. در این جلسه، قصه «قصه پسر فداکار: یک داستان بسیار قشنگ درباره فداکاری» خوانده شد؛ پس از آن، پیامدهای رفتار غیراخلاقی و ضد ارزشی رفتار پسر داستان به زبان عینی و به اصطلاح کودکانه تشریح شد.

جلسه ششم. ضمن مرور نتایج به دست آمده از جلسات قبلی با بیان داستان «شیر، موش و شکارچی»، نمونه‌هایی از همدلی و نوع دوستی و اهمیت آن در گسترش روابط و مهربانی متقابل و حمایت دیگران با ساده‌ترین مثال‌های کودکانه مورد بحث قرار گرفت.

جلسه هفتم. در طول داستان «پر طاووس و خرس‌های طمع‌کار»، از بچه‌ها پرسش‌هایی پرسیده شد مانند این که رفتار دیگران با ما همدلانه است، چه احساسی داریم؟ یا اگر ما در شرایط مشابه با دیگران همدلانه رفتار کنیم، چه احساسی خواهند داشت؟

جلسه هشتم. تمرکز این جلسه روی بازخورد و نتیجه‌گیری بود؛ پس از روایت داستان «رابین‌هود»، خلاصه‌ای کلی از نتایج جلسات قصه‌گویی توسط خود بچه‌ها انجام شد.

شیوه اجرای پژوهش

جهت اجرای مناسب و کارآمد، کنترل متغیرهای مزاحم و اجرای آزمون در شرایط استاندارد و آماده کردن امکانات و تجهیزات جهت برگزاری جلسات و آزمون‌ها، هماهنگی با کادر محل برگزاری جلسات و آزمون به‌طور دقیق انجام گرفت. این پژوهش در مهد کودک توحید در شهر اصفهان و با همکاری یک روانشناس کودک که در انجام آزمون مقیاس هوش پیش‌دبستانی و کسeler تبهر داشت انجام شد. پیش‌آزمون با ۳۰ نفر شرکت‌کننده هر دو گروه آزمایشی و کنترل اجرا شد. آزمون‌های هوش کلامی و خرده مقیاس گنجینه‌ها و آزمون‌های ادبیات لغوی به صورت انفرادی سنجیده می‌شد برای هر کودک پیش‌دبستانی میان ۵۰ - ۷۵ دقیقه زمان در نظر گرفته می‌شد. این آزمون به وسیله پژوهشگر تکمیل می‌شود. شرکت‌کنندگان به سؤالات که از ساده به دشوار تنظیم شده‌اند، پاسخ داده و پژوهشگر نتیجه را ثبت و در پایان نتیجه را برای هر نفر محاسبه کرد. داده‌ها با به کارگیری نرم‌افزار SPSS و روش‌های آمار توصیفی و آمار استنباطی شامل تحلیل کوواریانس، آزمون لامبدا و یلکز^۱ و آزمون ام باکس^۲ تحلیل شد.

-
1. Wilks' Lambda
 2. Box's M Test

یافته‌ها

یافته‌های توصیفی پژوهش در مورد هر دو متغیر وابسته در پیش‌آزمون و پس‌آزمون گروه آزمایشی و کنترل در جدول ۱ گزارش شده است.

جدول ۱.

میانگین و انحراف معیار نمرات گروه‌ها در پیش‌آزمون و پس‌آزمون

متغیر	آزمون‌ها	گروه‌ها	تعداد	میانگین	انحراف معیار
هوش کلامی	پیش‌آزمون	گروه کنترل	۱۵	۸/۴۰	۲/۱۶
		گروه آزمایشی	۱۵	۸/۸۷	۳/۶۰
	پس‌آزمون	گروه کنترل	۱۵	۸/۳۳	۳/۰۳
		گروه آزمایشی	۱۵	۱۷/۰۱	۳/۸۰
ادبیات لغوی	پیش‌آزمون	گروه کنترل	۱۵	۱۹/۸۳	۳/۱۱
		گروه آزمایشی	۱۵	۲۰/۱۱	۴/۳۰
	پس‌آزمون	گروه کنترل	۱۵	۲۰/۰۶	۴/۸۳
		گروه آزمایشی	۱۵	۳۱/۸۹	۴/۰۹

جدول ۲ نشانگر نتایج آزمون کولموگروف - اسمیرنوف جهت بررسی بهنجاری بودن توزیع متغیرهای پیش‌آزمون و پس‌آزمون گروه آزمایشی و کنترل بود. با توجه به مقدار آماره و سطح معناداری همه موارد که بیشتر از ۰/۰۵ بود، استنباط شد که متغیرها دارای توزیع بهنجاری بودند.

جدول ۲.

بررسی بهنجاری توزیع متغیرهای وابسته در پیش‌آزمون و پس‌آزمون گروه آزمایشی و کنترل با آزمون کولموگروف اسمیرنوف

آزمون	متغیرها	مقدار	سطح معناداری
پیش‌آزمون	هوش کلامی	۰/۶۶	۰/۸۳
	ادبیات لغوی	۰/۷۱	۰/۴۹
پس‌آزمون	هوش کلامی	۰/۹۸	۰/۸۳
	ادبیات لغوی	۰/۵۵	۰/۲۳

طبق مندرجات جدول ۳ بررسی آزمون ام باکس جهت بررسی همگنی ماتریس‌های واریانس-کوواریانس در راستای آزمودن سایر شروط انجام آزمون پارامتریک نشانگر روا بودن به کارگیری این

Family Pathology, Counseling & Enrichment

آزمون بود؛ با توجه به اینکه سطح معناداری در آزمون ام باکس باید از $0/05$ بزرگتر باشد، نتایج آزمون نشان می‌دهد پیش شرط آزمون یعنی همگنی ماتریس‌های واریانس-کوواریانس برقرار است.

جدول ۳.

بررسی همگنی ماتریس‌های واریانس-کوواریانس بر اساس آزمون ام باکس

۷/۴۵	مقدار آزمون	
۲/۲۳	F مقدار	
۲	درجه آزادی اول	هوش کلامی
۱۴	درجه آزادی دوم	
۰/۴۳	سطح معناداری	
۴/۴۳	مقدار آزمون	
۳/۲۱	F مقدار	
۳	درجه آزادی اول	ادبیات لغوی
۲۸	درجه آزادی دوم	
۰/۱۹	سطح معناداری	

طبق مندرجات جداول ۴ و ۵ سطح معناداری و از $0/05$ کوچک‌تر است پس می‌توان چنین استنباط نمود که مداخله برای گروه آزمایشی (در مقایسه با گروه کنترل) مؤثر بوده و باعث افزایش هوش کلامی و ادبیات لغوی شده است.

جدول ۵.

نتایج آزمون لامبدای ویلکز برای متغیرهای وابسته

متغیر	لامبدای ویلکز	F مقدار	سطح معناداری
هوش کلامی	۰/۱۲	۲۰۳/۴۵	۰/۰۰۰۱
ادبیات لغوی	۰/۴۳	۱۲۲/۸۶	۰/۰۰۰۱

جدول ۶.

آزمون اثرات درون آزمودنی‌ها برای متغیرهای وابسته

متغیرها	آزمون	درجه آزادی	F مقدار	سطح معناداری
هوش کلامی	۳۳۰/۱۱	۲	۱۰۲/۴۹	۰/۰۰۰۱
ادبیات لغوی	۴۹۱/۲۵	۲	۲۲۵/۸۶	۰/۰۰۰۱

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر قصه گویی مریبان و والدین بر هوش کلامی، ادبیات لغوی کودکان انجام گرفت. یافته‌های پژوهش با رد فرض صفر، نشانگر اثربخشی قصه گویی مریبان و والدین بر هوش کلامی و ادبیات لغوی کودکان بود. نتایج به دست آمده با یافته‌های پژوهش‌های قبلی که در پیشینه به توضیح آن‌ها پرداخته شد همسو است؛ این همسویی با نتایج پژوهش [Asghari, Akhavan, & Ghasemi Jobaneh \(2018\)](#) درباره تأثیر قصه گویی بر مهارت‌های زبانی و ارتباطی همچون دقت شنیداری، افزایش درک معانی واژه‌ها، توانایی گوش دادن و صحبت کردن مشهود است. به علاوه، نتایج پژوهش حاضر با نتایج پژوهش‌های [\(Bagheryan, Zare, و Ghadampour, Heidaryani, Kalantar and Nasiri Hanis, 2020\)](#) و [Golmohamadian, 2020](#) نیز هماهنگ است.

بچه‌های مهدکودک، چندان که ضمن قصه گویی رخ می‌دهد، به حرکات بیانی با دست، تغییر حالت و احساس با صورت و آواهای زمینه و نمودهای صوتی علاقه‌مند هستند. برای این که شخصیت‌ها و رویدادها برای بچه‌ها زنده شود از این عناصر استفاده شد. به یاد داشته باشید که این عناصر را در یک قصه پیوسته مانند هم و در نهایت عینیت استفاده کنید تا بچه‌ها آن‌ها را آسان‌تر بیاموزند. قصه گویی درک مفهوم را برای کودک شدنی می‌سازد. همین‌طور حالات چهره و حرکات بدن نیز به فهم قصه کمک می‌کند همچنین بهتر است چنان که در این پژوهش آزموده شد، قصه را با آهنگ آرام برای آن‌ها بازگو شود. چنانچه داستانی که برای کودکان بازگفت می‌شود ارزش شنیدن داشته باشد، آنان خواهان یادگیری کلیدهایی در قصه می‌شوند که نمادها را برای آن‌ها می‌کشایند و معنا می‌کنند. کودک به راحتی با شخصیت و پیشامدهای مستقل قصه همراه می‌شود و آن‌ها را با دیگر موقعیت‌های زندگی روزمره خود همسان می‌پندارد. شنیدن قصه امکان تمرین تصویرسازی ذهنی را برای کودک فراهم می‌سازد. کودک با شنیدن قصه، صحنه‌ها، اعمال و شخصیت‌های آن را خلق می‌کند. توانایی تجسم و خیال‌پردازی مبنای تصور خلاق است و مطابق با یافته‌های این پژوهش این توانایی بر تحول شناختی کودک تأثیری مثبت دارد. برای پژوهشگر روشن شد که با قصه گویی امکان تحول هوش واژگان و گسترش دامنه واژگان فراهم می‌گردد. بنابراین از علاقه فراوان کودکان به قصه باید بیشترین

Family Pathology, Counseling & Enrichment

بهره را در امر زبان‌آموزی و تقویت مهارت‌های زبانی تقویت تخیل و تفکر و گنجینه واژگان شنیداری آن‌ها کسب کرد؛ در قصه‌گویی دو مهارت مهم زبان‌آموزی یعنی گوش کردن و سخن گفتن تمرین و تقویت می‌شود. نتایج این پژوهش مؤید این بود که قصه‌گویی، بچه‌های مهدکودکی را به عوامل تسهیل‌گر افزایش هوش نزدیک می‌کند؛ کودکان شیفته‌ی قصه و قصه‌گویی هستند و قصه، تأثیری عمیق بر زبان کودک می‌گذارد. قصه‌ها، کودک را با واژگان و اصطلاحات جدید آشنا می‌کند و از این طریق فرصت خوبی برای اصلاح لغزش‌ها و اشکالات زبانی ایجاد می‌کنند.

محدودیت‌ها و پیشنهادهای پژوهش. علی‌رغم تلاش بسیار برای کنترل متغیرهای مداخله‌گر، با توجه به آزمایشی بودن روش پژوهش و مدت اجرای آن در زمان محدود، تأثیر برخی عوامل نظیر خستگی کودکان، تجارب حاصل در فاصله پیش‌آزمون و پس‌آزمون را نمی‌توان نادیده گرفت که در همین راستا به محققین آتی پیشنهاد می‌شود که در پژوهش‌های بعدی به جای یک پس‌آزمون از پس‌آزمون و آزمون پیگیری بهره‌گیرند تا پایداری اثر آموزش آشکار شود. همچنین پیشنهاد می‌شود آموزش به شیوه قصه‌گویی برای سنین بالاتر جهت ارتقای درک و فهم زبانی در دانش‌آموزان در سطح ابتدایی و متوسطه اول نیز اجرا شود. درنهایت، با توجه به یافته‌های این پژوهش مداخله روان‌شناختی قصه‌گویی مربیان و والدین می‌تواند به‌عنوان روشی کارآمد جهت افزایش جذابیت‌های آموزشی و بهبود روند تحول‌شناختی و رفتاری کودکان مهدکودکی به‌کاربرده شود.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 رتال جامع علوم انسانی

Family Pathology, Counseling & Enrichment

مشارکت نویسندگان

در این پژوهش نویسنده فاقد همکار پژوهشی بود.

منابع مالی

هزینه های شخصی.

تائید اخلاقی و رضایت مشارکت کنندگان

موضوعات اخلاقی اعم از سرقت علمی، جعل داده، انتشار مضاعف توسط نویسنده کاملاً رعایت شده است. علاوه بر این، همه والدین کودکان شرکت کننده در این مطالعه با پر کردن فرم رضایت نامه در این مطالعه شرکت کردند و محقق به آنها اطمینان داد که نتایج تحقیق محرمانه است.

دسترسی به مواد و داده‌ها

داده ها و مطالب در صورت درخواست در دسترس خواهند بود. Tahmasebi.moluk@yahoo.com

رضایت از انتشار

محقق از انتشار این مقاله راضی است.

تصریح درباره تعارض منافع

انتشار این تحقیق با منافع شخص یا سازمانی منافات ندارد.

تشکر و قدردانی

محقق از کلیه عوامل و کارکنان محترم مهد کودک توحید اصفهان که در فرآیند تحقق همکاری لازم را دارند و همچنین سازمان بهزیستی اصفهان که از این تحقیق حمایت کرده است، تشکر می کند. همچنین، سپاس و قدردانی خود را از همه شرکت کنندگان و تسهیلاتگران پژوهش به ویژه والدین عزیز بچه‌های شرکت کنندگان اعلام می کند.

References

- Asghari, F., Akhavan, M., & Ghasemi Jobaneh, R. (2018). Effect of storytelling method on social skills in children with Down syndrome. *Quarterly Journal of Child Mental Health*, 5(3), 1-10. [link] [Google Scholar]
- Azimi, S. (2003). *Principles of General Psychology, Enlightenment*, First Edition, Nineteenth Edition. Publications: Saffar. [link]
- Bagheryan, H., Zare, A., Golmohamadian, M. (2020). The Effectiveness of Storytelling on Social Intelligence Education on Kindergarten children in Kermanshah. *Library and Information Sciences*, 23(4), 155-172. DOI: 10.30481/lis.2020.219946.1680 [link] [Google Scholar]

Family Pathology, Counseling & Enrichment

- Burkart, J. M., Schubiger, M. N., & van Schaik, C. P. (2017). The evolution of general intelligence. *Behavioral and Brain Sciences*, 40. [[link](#)] [[google scholar](#)]
- Irani, N. (1399). Investigating the importance and function of storytelling and storytelling in teaching Persian to non-Persian speakers. *Persian Language Teaching Studies*, 4 (6), 39-58. [[link](#)] [[Google Scholar](#)]
- Ghadampour, E., Heidaryani, L., Kalantar, J., Nasiri Hanis, G. (2020). The effect of teaching ethical intelligence in storytelling on the academic, social, and emotional adjustment of students. *Research in Teaching*, 8(2), 54-37. [[link](#)] [[Google Scholar](#)].
- Kkshoshal, Z., Jahan, A., and Mirzaee, M. (2017) Investigation of most frequent words of Azari-speaking children aged 18 to 24 months. *PSJ*. 15 (2):32-39 [[link](#)]
- Rahmandoost, M. (2001) *Storytelling: Its Importance, Way and Drawing*, Tehran: Roshd. [[link](#)]
- Ohler, J. B. (2013). *Digital storytelling in the classroom: New media pathways to literacy, learning, and creativity*. Corwin Press. [[link](#)]
- Mart, C. T. (2018). From communicative competence to language development. *International Journal of English Linguistics*, 8(2), 163-167. [[link](#)] [[google scholar](#)].
- Miri, M., Sharifi, S., & Estaji, A. (2020). The Effect of storytelling on the spoken Language of Children with autism (mild to moderate spectrum). *ZABANPAZHUHI (Journal of Language Research)*, 12(34), 109-129. [[link](#)] [[Google Scholar](#)]
- Mohajeri, Z. (2019). *Story and Storytelling*. Mashhad: University Jihad Publications. [[link](#)]
- Nazemi, Yahya. (2018). *Children's Literature: An Approach to Storytelling and Creative Drama*. Tehran: Chapar, first edition. Pp. 62-89. [[Persian book](#)]
- Wechsler, D. (2012). *Wechsler preschool and primary scale of intelligence—fourth edition*. The Psychological Corporation San Antonio, TX. [[link](#)] [[Google Scholar](#)]